

Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle

**YPÄJÄN KUNNANHALLITUKSEN LAUSUNTO TYRINSELÄN
TUULIVOIMAOSAYLEISKAAVASTA JÄTETTYYN VALITUKSEEN**

Muutoksenhakija:

Seppo Jokiniemi, Markku Mäkeläinen, Risto Pääjärvi, Tero Mäkilä, Tarmo Raitiston kp osakkaat, Hannu Kolinkanta ja Sanna Mäkeläinen

Asia:

4102 Yleiskaava, Valitus

Asian kuvaus:

Tyrinselän tuulivoimaosayleiskaavan kaavaehdotus

Muutoksenhaunainen päätös:

Ypäjän kunnanvaltuusto 17.12.2015 nro:27

Dnro:

00141/16

2. jaosto

YPÄJÄN KUNNANHALLITUKSEN VAATIMUKSET:

Ypäjän kunnanhallitus pyytää kunnioittavasti, että Hämeenlinnan hallinto-oikeus hylkää Seppo Jokiniemen ja kuuden muun allekirjoittaneen jättämän valituksen ja pitää voimassa Ypäjän kunnanvaltuuston Ypäjän tuulivoimaosayleiskaavaa koskevan hyväksymispäätöksen 17.12.2015 nro:27.

YPÄJÄN KUNNAN LAUSUNTO PERUSTELUINEEN:

Valituksen perustelusta ote: ” – – Melun kapeakaistaisuuden kuulemiseen tuulivoima-alueen havaintopisteissä ei ole mahdollista ottaa kantaa pienitaajuiseen meluun mallintavaiheessa, mutta kapeakaistaisuuden arviointi on mahdollista suorittaa vain tuulivoimalamallin 1/3- oktaavikaistojen avulla. Asumisterveysasetuksen 2015 ohjearvojen alle ei tulla pääsemään millään tavalla koska matalataajuisten melun toimenpiderajat tulee esittää infraäänelle taajuusalueella 1-20 Hz ja matalataajuiselle äänelle alueella 20-200 Hz nämä äänet ei vaimene edes kilometrin matkallakaan – –”

Kunnanhallituksen lausunto valitusperusteeseen:

Mallinnetun tuulivoimalaitoksen 1/3 -oktaavikaistat on esitetty pienitaajuisten melun raportissa, joka on ollut kaavamateriaalin liitteenä. Taulukosta voidaan nähdä, ettei melu ole kapeakaista. Taajuusalueella 1-20 Hz olevalle ns. infraäänelle ei ole asetuksissa ohjearvoja-arvoja. Tyrinselän tuulivoimaosayleiskaavan meluselvitykset on tehty

noudattaen YM OH 2/2014 ohjeistusta tuulivoimaloiden melun mallintamisesta. Pienitaajuisen sisämelun 1/3-oktaavikaistoittain mallinnetut tulokset ovat lähimmässäkin asunnossa vähintään 11 dB alempia kuin asumisterveysasetuksen yöajan toimenpideraja.

Valituksen perustelusta ote: *”Ypjänskylän lähimmät asuinrakennukset ovat 1.2 – 1.4 km päässä voimaloista – – tällaisilla rakennuksilla ei ale minkäänlaista infraäänien eikä matalataajuisten äänten vaimennuskykyä. Lisäksi rakennukset ovat kallion päälle, mikä vielä lisää matalataajuisten äänten vaikutusta makuuhuonetoiloissa joissa saa olla sosiaali- ja terveysministeriön mukaan yöaikaan ainoastaan 25 dB (A)*

Tyrinselän tuulivoimaosayleiskaavaluonnoksen teoreettiseen melumallinnukseen, josta äänenpainetason oktaavikaista-alueet infraäänit taajuusalueella 1.0 - 20 HZ puuttuvat kokonaan – –

Sosiaali- ja terveysministeriö 01.09.2015 katsoo, että maakuntakaavoituksessa tuulivoimala-alueiden suojavyöhyke lähimpään asutukseen tulisi olla vähintään 2.0 kilometriä.”

Kunnanhallituksen lausunto valitusperusteeseen:

Tyrinselän tuulivoimapuiston kaavan meluselvitykset on tehty YM OH 2/2014 noudattaen. Kaikki mallinnustiedot ovat olleet kaavoituksen kuulemisvaiheiden materiaaleissa nähtävillä.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen 545/2015 mukaan yöajan A painotettu keskiäänitaso toimenpideraja asuinhuoneissa on 30 dB(A) (liite 2, taulukko 1), ja 25 dB(A) koskee ainoastaan taustamelusta selvästi erottuvaa mahdollisesti unihäiriötä aiheuttavaa melua nukkumiseen tarkoitetuissa tiloissa (12.3 §). Valtioneuvoston asetus tuuli-voimaloiden ulkomelutason ohjearvoista varmistaa käytännössä, että nämä rajat eivät ylitä. Tyrinselän kaavoituksen yhteydessä tehdyn melumallinnuksen mukaan yhdenkään asuin- tai vapaa-ajan asunnon kohdalla ulkomelukaan ei ylitä 35 dB(A). Rakennusten ulkovaipan ääneneristys on vanhoissakin taloissa vähintään 15 dB, joten sisätilojen keskiäänitasot ovat selvästi alle toimenpiderajojen. Pienitaajuinen melu sisätiloissa on mallinnettu kaavamateriaaliin liitetystä pienitaajuinen melu -raportissa erikseen, ja myös se on selvästi alle toimenpiderajojen.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetukseen asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista 545/2015 mukaisesti pienitaajuinen sisämelu tulee esittää 1/3 oktaavikaistoittain 20 – 200 Hz välillä. Taajuusalueella 1-20 Hz olevalle ns. infraäänelle ei ole asetuksissa mitään raja-arvoja eikä ohjeistuksissa ole katsottu tarpeelliseksi mallintaa 1-20 Hz taajuusaluetta.

Sosiaali- ja terveysministeriö on esittänyt jossain maakuntakaavoista antamissaan lausunnoissa kahden kilometrin etäisyyttä tuulivoimaloiden ja asutuksen välille. Nämä lausunnot eivät koske yleiskaavoitusta, joissa käytetään vaikutusten arvioinnissa voimalla todellisia tietoja, mallinnuksia ja selvityksiä. Tyrinselän tapauksessa tuulivoimaluasetuksen mukaiset ohjearvot alittuvat selvästi lähimmissä häiriytyvissä kohteissa.

Valituksen perustelusta ote: *”Jokaisella Suomen kansalaisella on perustuslaillinen oikeus turvalliseen ja terveelliseen elinympäristöön tämä koskee myös Ypjänskylän asukkaita. Tällä hetkellä Megatuuli Oy:n sijoittamissuunnitelmassa on yhden tuulivoimalan, voimala numero 4:n, etäisyys lähimpiin asutuksiin nähden yksi kilometri. Kysymys on siis yhteensä neljästä tuulivoimalasta, joista yhden tuulivoimalan liian vähäinen etäisyys asutuksiin nähden ja muutama vuosi sitten kaavoitettuihin pientalotontteihin nähden on liian vähäinen. – –”*

Kunnanhallituksen lausunto valitusperusteeseen:

Ympäristöministeriön ohjeistuksen (YM OH 2/2014) mukaisesti tehtyjen melumallinnusten mukaan, äänitasot eivät ylitä yhdelläkään rakennuksella valtioneuvoston asetuksen mukaista ohjearvoa joka on 40dB(A). Voimalan numero 4 etäisyys lähimpään asuinrakennukseen on 1109 metriä, ja mallinnettu melutaso tämän rakennuksen kohdalla 32.5 dB (A). Tämä ei ole valittajien omistama rakennus.

Kaavoituksen yhteydessä tehtyjen selvitysten perusteella Tyrinselän tuulivoimaosayleiskaavan vaikutukset eivät ulotu Ypäjän kunnan kaavoittamiin asuinrakennuksiin mm. Valtioneuvoston asetuksen mukaiset tuulivoimamelun ohjearvot eivät ylitä Ypäjän tuulivoimaosayleiskaavan ulkopuolella.

Valituksen perustelusta ote: *“Jos myöhemmissä selvityksissä ja mittauksissa tulee esille että myös muut jäljellä olevat tuulivoimalat tuottavat terveydelle haitallista infraääntä 1-20 HZ sekä matalataajuisista 20-200 HZ yli ihmisen terveydelle sallitun määrän niin kaikki Ypäjänkylän Tyrinselän tuulivoimapuiston voimalat tulee saattaa infraäänien osalta hyväksyttävälle tasolle tai muutoin voimalat tulee purkaa.”*

Kunnanhallituksen lausunto valitusperusteeseen:

Vaatus ei liity kunnanvaltuuston nyt tekemän päätöksen lainmukaisuuteen. Tehtyjen selvitysten mukaan kaavan mukaisesti toteutetuista voimalaitoksista ei aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle.

Valituksen perustelusta ote: *“Vaatumuksemme on, että Megatuuli Oy:n neljän tuulivoimalan sijoittamissuunnitelman mukaisesta tuulivoimala numero neljän rakentamisesta luovutaan kokonaan tai se siirretään vähintään kahden kilometrin etäisyydelle asutuksesta. – – Lisäksi ympäristöministeriön melumallinnuksen laskentaohjeet eivät vastaa tämän päivän suurten 141 metrin napakorkeuden, 3.0 MW, 215 metrin lakikorkeuden omaavien tuulivoimaloiden erityisluonteen ominaisuuksia.”*

Kunnanhallituksen lausunto valitusperusteeseen:

Tyrinselän tuulivoimapuiston kaavan meluselvitykset on tehty noudattaen ympäristöministeriön ohjeistusta (Ympäristöhallinnon ohjeita 2/2014). Vuonna 2014 julkaistut ohjeet perustuvat nykyiseen tietoon tuulivoimaloiden aiheuttamasta melusta ja sen luonteesta.

Tulokset täyttävät sekä Valtioneuvoston asetuksen tuulivoimaloiden ulkomelutason ohjearvoista 1107/2015 sekä Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista 545/2015.

Valituksen perustelusta ote: *“– – Megatuuli Oy ei ole toimittanut tuulivoimalatyypistä Nordex N 131, useista pyynnöistä huolimatta, kyseisestä voimalatyypistä kyseisiä melumallinnustietoja, eikä myöskään äänenpainetasojen matalataajuisista 1-20 Hz infraäänistä näitä kyseisiä tietoja, jotka kohdistuvat asumiseen ja oleskeluun asuinrakennusten asuintiloissa – – Rakennettavan neljän voimalan melun yhteisvaikutuksista ei ole myöskään saatu äänenpainetasotietoja eri oktaavikaistoilla, jotka kulkeutuvat tonttialueille ja huonetiloihin – – Lisäksi puuttuvat asuinrakennusten huonetilojen sisämellin mallinnustiedot.”*

Kunnanhallituksen lausunto valitusperusteeseen:

Ohjeistuksissa vaadittavat mallinnustiedot ovat olleet kaavoituksen kuulemisvaiheiden materiaaleissa nähtävillä. Taajuusalueella 1-20 Hz olevalle ns. infraäänelle ei ole asetuksissa mitään raja-arvoja eikä ohjeistuksissa ole katsottu tarpeelliseksi mallintaa 1-20 Hz taajuusaluetta eikä ohjeistuksissa myöskään ole pyydetty esittämään 1-20 Hz äänenpainetasoja.

Melumallinnus on suoritettu kaikkien voimaloiden yhteismallinnuksena YM OH 2/2014 ohjeistuksen mukaisesti huomioiden myös Jokioisten kunnan puolella olevat 4 voimalaa.

Pienitaajuinen melu sisätiloissa on mallinnettu kaavamateriaaliin liitettyssä pienitaajuinen melu -raportissa erikseen, ja myös se on selvästi alle toimenpiderajojen. Raportissa on myös esitetty voimaloiden äänenpainetasotiedot eri oktaavikaistoilla.

Valituksen perustelusta ote: *“kiinteistöjen arvot tulevat reippaasti putoamaan. Kiinteistöt saattavat päätyä kokonaan asumiskelvottomiksi. – Lisäksi ulkoilu- ja hevosreitti kulkee suunnitellulla tuulivoimapuistoalueella, jota ei jatkossa voida enää tähän tarkoitukseen käyttää.– – Lisäksi Ypäjänykylässä Humppilantien varteen on Ypäjän kunta kaavoittanut asuinrakentamiseen tarjottavia omakotitalotontteja.”*

Kunnanhallituksen lausunto valitusperusteeseen:

Tehtyjen selvitysten mukaan tuulivoimahanke ei tee kiinteistöjä asuinkelvottomiksi, eikä ole lähialueen maanomistajien kannalta muutoinkaan kohtuuton.

Kaavakartassa on merkattu ulkoilu- ja hevosreitit. Lisäksi kaavaselostuksessa on myös käsitelty virkistyskäyttöä koskevia ulkoilu- ja hevosreittejä. Kaavoitus ei tule estämään niiden käyttöä jatkossakaan.

Kaavoituksen yhteydessä tehtyjen selvitysten perusteella Tyrinselän tuulivoimaosayleiskaavan vaikutukset eivät ulotu Ypäjän kunnan kaavoittamiin asuinrakennuksiin. Valtioneuvoston asetuksen mukaiset tuulivoimamelun ohjearvot eivät ylitä Ypäjän tuulivoimaosayleiskaavan ulkopuolella.

Valituksen perustelusta ote: *Lisäksi Ypäjän kunnanvaltuuston kokouksen 17.12.2015 alkuun oli valtuusto kutsunut Megatuuli Oy:n edustajia tapaamiseen, kun valtuusto teki päätöksensä Tyrinselän Tuulivoimapuistosta. Tämä loukkaa syvästi demokraattista päätöksentekoa, sillä kyseisen alueen asukkaiden edustajia ei oltu kutsuttu tähän kyseiseen tilaisuuteen lainkaan.”*

Kunnanhallituksen lausunto valitusperusteeseen:

Kunnanvaltuuston kokouksessa kaavoituskonsulttina toimineen Sito Oy:n Timo Huhtinen alusti kuinka kaavoitusprosessi oli edennyt. Hanketoimijan edustaja Markku Kortteisto Megatuuli Oy oli vastaamassa kunnanvaltuuston kysymyksiin. Kunnanvaltuuston kokoukset ovat avoimia kaikille.

Valituksen perustelusta ote: *“Hyvätuulisilla alueilla tuulivoimalan koot ovat 0.5 - 1.0 MW ja maston napakorkeudet ovat 30- 40 metriä. Tyrinselän tuulipuistossa Ypäjän kunnan Ypäjänykylän alue on kuitenkin sisämaata ja heikkotuulista aluetta. Megatuuli Oy haluaa NORDEX N 131 3.0 MW tuulivoimaloistaan maksimihöydyn asentamalla alueelle 141 metrin napakorkeudeltaan olevan maston. Siipien halkaisija on 131 metriä ja pyyhkäisyypinta-ala on 13 471 neliometriä eli 1.43 hehtaaria. Tuulivoimalat sijaitsevat noin. 60 metriä korkean harjun päällä Ypäjänykylän asutusta korkeammalla. – – Lähimmän kiinteistön rajalta on tuulivoimala 4:sta kiinteistöön n. 900 metriä ja asuinkiinteistöön n. 1400 metriä.”*

Kunnanhallituksen lausunto valitusperusteeseen:

Suunniteltu tuulivoimalaitostyyppi vastaa kokoluokaltaan viimevuosina toteutettua nykyaikaista tasoa. Ypäjänykylän asutus on 100 metriä merenpinnan tasosta ja Ypäjän

voimaloiden maanpinnan korkeusasema on maksimissaan 140 metriä merenpinnan tasosta.

Valituksen perustelusta ote: *“Olemme pyytäneet Ypäjän kunnanhallitukselta, kokous 01.12.2015, ettei se sijoita tuulivoimaloita alle 2.0 km etäisyydelle asutuksesta. Sosiaali ja Terveysministeriön lausuntojen mukaisesti kaavassa olisi ollut mahdollista 510 ha alueella sijoittaa voimala riittävän etäälle Ypäjänkylän asutuksesta, mutta näin ei kuitenkaan olla haluttu toimia.”*

Kunnanhallituksen lausunto valitusperusteeseen:

Kaavat tulee laatia voimassa olevien maankäyttö- ja rakennuslain säädösten mukaisesti ja lisäksi tuulivoimayleiskaavat laaditaan ympäristöministeriön ohjeita noudattaen. Sosiaali- ja Terveysministeriö ei ole antanut lausuntoa Tyrinselän tuulivoimaosayleiskaavaan.

Jo kaavaluonnokseen saadun palautteen perusteella valittajien liitteessä 2 esittämä kannanotto voimalan numero 4 sijainnille on huomioitu. Luonnoksesta saadun palautetaan perusteella voimalan numero 4 paikkaa on siirretty noin 370 metriä itään, jolloin se on siirtynyt kauemmaksi myös valittajien kiinteistöistä.

Valituksen perustelusta ote: *“Mallinnuksen pohjana käytetään laskukaavaa, joka on kehitetty ennakoimaan teollisuus- ja liikennemelun kantautumista ympäristöön. Tuulivoimaloista lähtevä ääni on kuitenkin erilaista, koska keskimääräiset desibelit eivät kerro äänen luonteesta mitään. Tuulivoimamelu vaihtelee rytmikkäästi lapojen pyörimisnopeuden mukaan.*

Mallinnuksen laskelmissa käytetään voimalan valmistajan antamaa meluarvoa joka pätee vain oletetulla säällä sekä optimi olosuhteella.

Tuulivoimalan koon kasvaessa myös 3.0 MW voimalan jaksollinen sykintä kasvaa – –”

Kunnanhallituksen lausunto valitusperusteeseen:

Ympäristöministeriö on julkaissut 2014 ohjeistuksen OH 2/2014 (Tuulivoimaloiden melun mallintaminen). Tyrinselän tuulivoimaosayleiskaavoituksessa on noudatettu tätä ohjeistusta. Voimalavalmistaja on antanut voimalan lähtömelulle takuuarvon, jota käytetään aina melumallinnuksessa voimaloiden mallintamiseen. Mallinnus perustuu jokaiseen suuntaan olevaan myötätuuliolosuhteisiin ja siinä on muutoinkin otettu huomioon epävarmuudet.

Valituksen perustelusta ote: *”Megatuuli Oy on 15.01.2016 toimittanut ehdollisen yhteistyösopimusluonnoksen Ypäjänkylän kyläyhdistys ry:lle – –”*

Kunnanhallituksen lausunto valitusperusteeseen:

Kunnan laatima kaava täyttää maankäyttö- ja rakennuslain vaatimukset, sitä varten on tehty asianmukaiset selvitykset ja kaavoitusmenettely on ollut lain mukainen. Kunta ei ota kantaa yksityisten osapuolten välisiin sopimusneuvotteluihin.

JOHTOPÄÄTÖKSET:

Ypäjän kunnanvaltuuston päätös Tyrinselän tuulivoimaosayleiskaavan hyväksymisestä on edellä esitetyillä perusteiden MRL:n ja muiden soveltuvien säännösten ja ohjeiden mukainen. Tiiviissä yhteistyössä viranomaisten kanssa laadittua tuulivoimaosayleiskaavaa varten on kaavoituksen yhteydessä laadittu kattavat selvitykset, joissa on arvioitu hankkeen vaikutuksia muun muassa ympäristöhaittoihin (kuten melu ja välke), maisemaan, rakennettuun ympäristöön ja luonnonarvoihin.

Selvitysten johdosta on voitu varmistua siitä, että tuulivoimayleiskaava täyttää MRL 39 ja 77 b §:n sisältövaatimukset. Tyrinselän tuulivoimaosayleiskaava ei myöskään aiheuta maanomistajille tai muille oikeuden haltijoille kohtuutonta haittaa ja se kohtelee maanomistajia yhdenvertaisesti. Etäisyys lähimpään asutukseen on kaikilta osin riittävä, huomioiden erityisesti melu- ja välkemallinnusten tulokset, eivätkä tuulivoimalat rajoita merkittävästi alueella liikkumista tai heikennä alueen virkistyskäyttömahdollisuuksia. Alueilla nykyisin harjoitettava maankäyttö voi jatkua ennallaan. Lisäksi osallistuminen ja vuorovaikutus tuulivoimayleiskaavan valmisteluun ovat täyttäneet lainsäädännön asettamat vaatimukset.

Valituksenalaista Tyrinselän tuulivoimaosayleiskaavaa koskevan päätöksen kumoamiseen ei ole olemassa valituksissa esitettyjä tai muita syitä, minkä johdosta valitukset tulisi hylätä siltä osin kun Hämeenlinnan hallinto-oikeus ne tutkii.

Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle toimitettavat liitteet lausuntoon liittyen:

- Valtuuston hyväksymismerkinnällä varustettu värillinen kaavakartta kaavamerkintöineen ja – määräyksineen
- Kaavaselostus liitteineen

Ypäjän kunnanhallitus

Ypäjä 15.3.2016

Vesa Ketola
kunnanjohtaja

Pirjo-Maarit Hellman
taloussihteeri